

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2017-08-23
Stockholm

Mål nr
M 2667-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2017-02-27 i mål nr M 3610-16, se bilaga A

KLAGANDE

Ellevio AB,

Ombud: AB Vesterlins & Co

MOTPART

Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun

SAKEN

Strandskyddsdispens för transformatorstation med tillhörande kabelarbeten på Asperö X och Y i Göteborgs kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom meddelar Mark- och miljööverdomstolen strandskyddsdispens för uppförande av transformatorstation med tillhörande kabelarbeten på Asperö Y och X i Göteborgs kommun på den plats och med den yta på marken som följer av ansökan.

Dok.Id 1354782

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Ellevio AB har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska bevilja strandskyddsdispens för uppförande av transformatorstation med tillhörande kabelarbeten på Asperö Y och X

Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun har motsatt sig ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Ellevio AB har i huvudsak anfört följande. Som innehavare av nätkoncession har bolaget i enlighet med 3 kap. 7 § ellagen (1997:857) en lagstadgad skyldighet att ansluta elektrisk anläggning inom området till ledningsnätet om en kund begär det. Bolaget har mottagit en föransökan från en kund med begäran om att få elektrifiera fastigheten Asperö Y på ön Koggholmen. Koggholmen saknar idag elnät och närmsta transformatorstation finns på Brännö, cirka 450 meter från Koggholmen. För att tillgodose kundens förfrågan och för att elleverans enligt gällande föreskrifter ska kunna ske är en ny transformatorstation i området nödvändig. Transformatorstationen är tänkt att placeras på samfälligheten Asperö X på Rivön där anslutningsmöjlighet finns. Sjökabel ska sedan förläggas till Koggholmen. Det föreligger skäl att meddela dispens enligt 7 kap. 18 c § första stycket 5 miljöbalken då åtgärden utgör ett sådant angeläget allmänt intresse som avses i bestämmelsen. Koggholmen är bebyggd med ett hus avsett för bostadsändamål, vilket gör att det finns behov av infrastruktur i form av elnätsanslutning. I motiven till miljöbalken nämns utbyggnad av infrastrukturanläggningar som en typisk dispensgrundande åtgärd, motiverad av ett angeläget samhällsintresse.

Med hänsyn till att bolaget, utöver ellagen, har en skyldighet att följa starkströmsförordning (2009:22), Elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd (ELSÄK-FS 2008:1) och Svensk Standard bedöms lämplig placering utanför strandskyddat område inte finnas. Hela Koggholmen omfattas av strandskydd. Även om det hade varit tekniskt möjligt att placera transformatorstationen utanför strandskyddat område krävs

nedgrävning av kabel för att nå kundens fastighet vilket medför att det inte är möjligt att nå kundens fastighet utan att inkräkta på strandskyddet.

Den planerade åtgärden kan inte heller anses strida mot strandskyddets syfte att trygga förutsättningar för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda levnadsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Detta bl.a. till följd av att transformatorstationen endast skulle ianspråkta en mindre yta om cirka 2 m² och att påverkan på växt- och djurliv är begränsad. Sammanfattningsvis avser den sökta åtgärden ett sådant angeläget allmänt intresse att det föreligger skäl att medge strandskyddsdispens.

Nämnden har anfört att det saknas särskilda skäl för strandskyddsdispens. Det är inte fråga om ett allmänt intresse då det endast är en fastighet som drar nytta av transformatorn.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

För att dispens från strandskyddsbestämmelserna ska kunna ges måste det finnas särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c § första stycket 1 – 6 miljöbalken. Ett sådant särskilt skäl är att det område som dispensen avser behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (se punkten 5 i nämnda bestämmelse). Enligt motiven är kommunens behov av tätortsutveckling och olika typer av infrastrukturanläggningar exempel på sådana åtgärder som kan komma i fråga. För att det ska vara fråga om ett angeläget allmänt intresse bör enligt motiven den planerade åtgärden långsiktigt ge fördelar för samhället (prop. 2008/09:119 s. 106).

Bolaget har anfört att det enligt ellagen är skyldigt att såsom innehavare av nätkoncession för området ansluta fastigheten Asperö Y till ledningsnätet för el. Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att dagens samhälle bygger på ett system som i stora delar behöver el för att fungera. En successiv anslutning av fastigheter till elnätet får anses utgöra en viktig del av samhällsutvecklingen och ge långsiktiga fördelar för samhället. Att aktuell åtgärd enbart avser ett bostadshus har ingen betydelse vid denna bedömning. Elektrifiering av fastigheten Asperö Y får således

anses som ett angeläget allmänt intresse. Eftersom transformatorstationen med tillhörande kabelarbeten behövs för elanslutningen får även ett ianspråktagande av det aktuella området för detta ändamål anses tillgodose ett angeläget allmänt intresse.

För att det ska föreligga särskilda skäl krävs också att intresset inte kan tillgodoses utanför området. Bolaget har anfört att det inte är möjligt att utföra de aktuella åtgärderna utanför strandskyddat område och hänvisat till att det är fråga om elanslutning till en ö som i sin helhet omfattas av strandskydd samt att gällande regler innebär att avståndet mellan kund och transformatorstation inte får vara alltför långt. Vad bolaget har anfört får stöd av utredningen i målet. Sammantaget får det därför anses klarlagt att det saknas möjligheter att tillgodose intresset utanför området.

Mot denna bakgrund anser Mark- och miljööverdomstolen att det finns särskilda skäl att medge dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. 18 c § första stycket 5 miljöbalken. En strandskyddsdispens får i nu aktuellt ärende även anses förenlig med strandskyddets syfte att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten (7 kap. 13 och 26 §§ miljöbalken). Mark- och miljööverdomstolen meddelar således strandskyddsdispens för de aktuella åtgärderna på den plats och med den yta på marken som följer av ansökan.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Henrik Löf, tekniska rådet Jan Gustafsson, hovrättsrådet Li Brismo, referent, och tf. hovrättsassessorn Anna Stolt.

Föredragande har varit Johan Erlandsson.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-02-27
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 3610-16

KLAGANDE

Ellevio AB

Ombud: KN

MOTPART

Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen i Västra Götalands läns beslut den 5 september 2016 i ärende nr 505-9649-2016, se bilaga 1

SAKEN

Strandskyddsdispens för transformatorstation med tillhörande kabelarbeten på fastigheten Göteborg Asperö X och Göteborg Asperö Y

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 353647

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: vanersborgs.tingsratt@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

BAKGRUND

Fortum Eldistribution AB (Ellevio AB [bolaget]) ansökte i mars 2015 om strandskyddsdispens för en transformatorstation med tillhörande kabelarbeten på fastigheterna Göteborg Asperö X och Göteborg Asperö Y.

Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun (nämnden) beslutade den 1 december 2015, § 504, att avslå bolagets ansökan om strandskyddsdispens.

Efter överklagande från bolaget beslutade Länsstyrelsen i Västra Götalands län (länsstyrelsen) att avslå överklagandet och fastställa nämndens beslut.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska bevilja strandskyddsdispens med tillhörande kabelarbeten på fastigheten Asperö X och Asperö Y i Göteborgs kommun. Till stöd för sin talan har bolaget anfört i huvudsak följande.

Bolaget har nätkoncession för område inom Göteborgs kommun och en lagstadgad skyldighet att ansluta elektrisk anläggning inom området till ledningsnätet om en kund begär det. Bolaget har mottagit en föransmälan från en kund med begäran om att få elektrifiera fastigheten Göteborg Asperö Y på Koggholmen, belägen mellan Brännö och Rivö. Koggholmen saknar och närmsta transformatorstation finns på Brännö, ca 450 meter från Koggholmen. För att tillgodose kundens förfrågan är en ny transformatorstation nödvändig i området. Transformatorstationen är tänkt att placeras på Rivön, på fastigheten Göteborg Asperö X där anslutningsmöjlighet finns. Sjökabel ska sedan förläggas till Koggholmen.

Det föreligger skäl att meddela dispens enligt 7 kap. 18 c § punkten 5 då åtgärden utgör ett sådant angeläget allmänt intresse som avses i bestämmelsen. Koggholmen är bebyggd med hus avsedda för bostadsändamål, vilket gör att det finns behov av infrastruktur i form av el. Motiven till miljöbalken framhäver utbyggnad av infrastrukturanläggningar som en typisk dispensgrundande åtgärd, motiverad av ett angeläget samhällsintresse.

Med hänsyn till att bolaget, utöver ellagen, har en skyldighet att följa starkströmsförordning (2009:22), Elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd (ELSÄK-FS 2008:1) och Svensk Standard bedöms lämplig placering utanför strandskyddat område inte finnas. Hela Koggholmen omfattas av strandskydd. Oaktat om en placering av transformatorstation utanför strandskyddat område hade varit tekniskt möjlig krävs nedgrävning av kabel för att nå kundens fastighet vilket medför att det inte är möjligt att nå kundens fastighet utan att inkräkta på strandskyddet.

Bolaget har till stöd för sin talan gett in ett flertal handlingar, bland annat en bild som illustrerar planerad åtgärd.

Nämnden har bestritt yrkandet och anfört följande. Det saknas särskilda skäl att bevilja strandskyddsdispens. Det kan inte anses föreligga något allmänt intresse för åtgärden eftersom det endast är en fastighet som drar nytta av transformatorstationen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen konstaterar inledningsvis att ansökan om strandskyddsdispens har avsett en transformatorstation med tillhörande kabelarbeten på fastigheterna Göteborg Asperö X och Göteborg Asperö Y. Trots viss otydlighet i underinstansernas beslut gör domstolen bedömningen att underinstanserna har prövat ansökan i dess helhet.

Domstolen, som har gått igenom handlingarna i målet och beaktat vad bolaget har anfört inför domstolen, finner inte skäl att göra någon annan bedömning än den som länsstyrelsen har gjort. Med anledning av det ska överklagandet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 20 mars 2017.

Josefin Holmgren

Gunnar Barrefors

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Josefin Holmgren, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors. Föredragande har varit beredningsjuristen Ylva Johansson.